

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА БІОТЕХНОЛОГІЇ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКВІВ

ISSN 2519-2655

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
HIGHER EDUCATION ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY (NUPh)
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL PHARMACY
DEPARTMENT OF BIOTECHNOLOGY
DEPARTMENT OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY OF DRUGS

**СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ
І БІОТЕХНОЛОГІЇ**

**MODERN ACHIEVEMENTS
OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY
AND BIOTECHNOLOGY**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Випуск 5

PROCEEDINGS PAPERS
Issue 5
collection of scientific works

**ХАРКІВ
KHARKIV
2018**

Поряд із загостренням епідемічної ситуації захворювань на ГРВІ та грип, в осінньо-зимній період також збільшується статистика захворювань шлунково-травного тракту, а іноді тривале лікування і застосування окремих груп противірусних препаратів та препаратів симптоматичної терапії ГОРВІ та грипу спричинюють порушення та захворювання шлунково-травного тракту. Нами здійснено аналізу позиціонування та попиту споживачів на брендові препарати цілеспрямованої фармакотерапії захворювань шлунково-травного тракту станом на 1.11.2018 р., результати наведено у діаграмі на рис. 2.

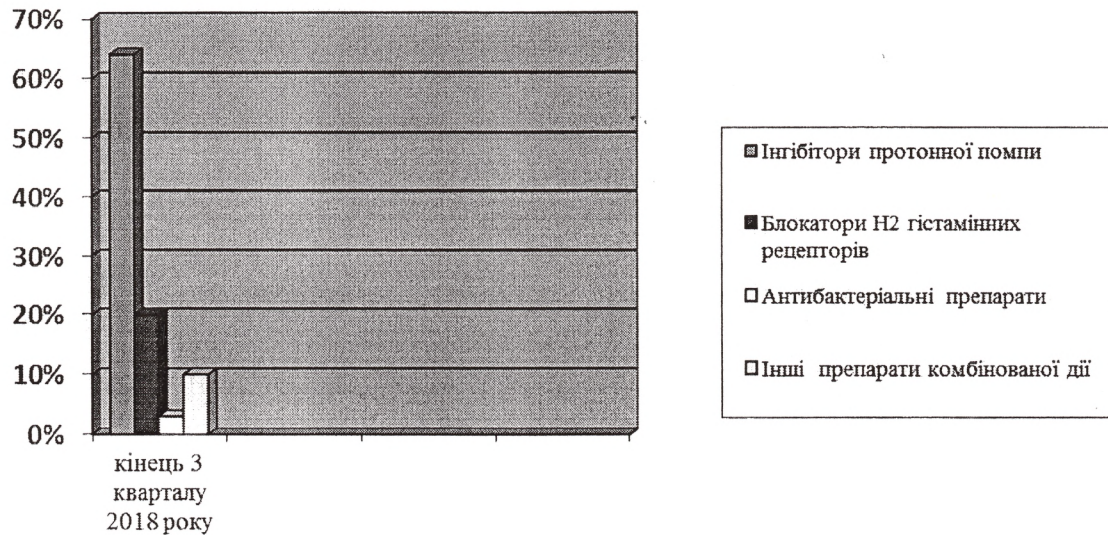

Рис. 2. Діаграма за результатами аналізу позиціонування та попиту споживачів на брендові препарати для цілеспрямованої фармакотерапії захворювань шлунково-травного тракту станом на 1.11.2018 р.

У процесі дослідження визначено асортимент та обсяги реалізації на фармацевтичному ринку препаратів для лікування гострих респіраторних та вірусних інфекцій, препаратів імунопротекторної дії, захворювань шлунково-травного тракту, обґрунтовані пропозиції та маркетингові довідки щодо фармацевтичної розробки та можливості промислового впровадження оригінальних та генеричних препаратів.

УДК 378:615.1:615.036.8:338.465.4

**НАУКОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ФАХОВОГО СУПРОВОДУ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ ЗА ЗАСАДАХ
ФАРМАКОЕКОНОМІЧНОГО ПІДХОДУ**

Воскобойнікова Г.Л., Довжук В.В., Коновалова Л.В.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

В основі фахового супроводу фармацевтичної опіки є методи фармакоекономічних досліджень, які використовуються для: встановлення обсягів закупівель конкретних лікарських засобів; розробки переліку основних лікарських засобів; складання протоколів лікування і діагностики пацієнтів; розробки формулярів лікарських засобів.

Фармакоеконімічні дослідження, проведені на початковому етапі розробки лікарського засобу дозволяють оцінити його потенційні можливості у позиціонуванні та задоволенні попиту на фармацевтичному ринку, вартість, а також фармакоеконімічне обґрунтування необхідності включення лікарського засобу у стандарти лікування і формуляри для надання медичної допомоги широким верствам населення.

За узагальненою думкою сучасних науковців застосування комплексного фармакоеконімічного аналізу дозволяє знизити ризик ускладнень фармакотерапії, зменшити кількість найменувань препаратів у переліку рекомендованих для призначення лікування, знизити витрати на закупівлю, скоротити курс лікування, зменшити число повторних госпіталізацій та амбулаторних звернень пацієнтів.

Фармакоеконімічний аналіз проводять при наявності таких умов: наявність альтернативних методів лікування; результати лікування можуть бути кількісно обчисленими; показники продовження життя пацієнта, повного одужання; частоти і характеру ускладнень хвороби і медичних втручань; динаміка компонентів якості життя, працездатності (health-related quality of life); динаміка клінічно важливих інструментальних і лабораторних показників.

Одним з підходів, що дозволяють знизити та оптимізувати витрати на лікування є проведення фармакоеконімічних досліджень, що обґрунтовують вибір раціональної фармакотерапії на основі оцінки клінічних результатів ефективності і безпеки застосування лікарських засобів і порівняння витрат на альтернативні медичні технології. Фармакоеконімічний аналіз розглядається науковцями як складова клініко-еконімічного аналізу для еконімічної оцінки фармакотерапії.

Критерій прийнятності співвідношення ефективності і вартості фармакотерапії в багатьох країнах світу став необхідним критерієм для включення лікарського засобу у лікарські формуляри, що мають державні дотації, є впливовим на вдосконалення соціальної моделі охорони здоров'я.

В системі фармакоеконімічної підготовки майбутніх провізорів у вищих навчальних закладах актуальним є комплексне використання гуманістичного, системного, компетентнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого, фармакоеконімічного та інтегрованого підходів, що забезпечує системне введення в освітній процес інноватики фармацевтичної галузі, організації фармацевтичної справи на засадах упровадження сучасних проектів модернізації фармацевтичного виробництва, належних фармацевтичних практик лікарського забезпечення відповідно до міжнародних стандартів якості і безпеки лікарських засобів, що безсумнівно забезпечує еконімічну ефективність фармацевтичного виробництва, оптової, роздрібної реалізації та медичного застосування для підвищення якості лікарського забезпечення населення.

Динамічні зміни фармацевтичного ринку зумовлюють його дослідження і вивчення в системі підготовки фармацевтичних кадрів, адже безпосередньо фармакоеконіміка віддзеркалює ефективність інноваційних змін у промисловій фармації, оптовому і роздрібному секторах реалізації лікарських засобів, а

також ефективності здійснення фармацевтичної опіки пацієнтів в умовах ринкових відносин.

В основі якісного лікарського забезпечення є якісна підготовка фармацевтичних кадрів до майбутньої фармацевтичної діяльності, яку цілеспрямовує гуманістичний підхід, адже першоосновою є безпека життя і здоров'я пацієнтів, терапевтична ефективність призначених фармацевтичних препаратів та їх доступність, що гарантується системою забезпечення якості лікарських засобів фармацевтичного виробництва та фахового супроводу у здійсненні фармацевтичної опіки для якісного лікарського забезпечення населення.

УДК615.322:58.085+615.074

БІОТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВВЕДЕННЯ В КУЛЬТУРУ *IN VITRO* *PHLOMIS PUNGENS*

Гамада В.Р., Базавлук Є.В., Ванько Р.С., Конечна Р.Т.,
Гулько Р.М., Журахівська Л.Р., Новіков В.П.

Національний університет «Львівська політехніка»,
кафедра технології біологічно активних сполук, фармації та біотехнології

Вступ. Постійне зростання інтересу до лікарських препаратів на основі рослинної сировини зумовлене поширенням національних традицій фітотерапії. Лікарські засоби на основі лікарських рослин та власне лікарські рослини ширше застосовуються у медичній практиці, в тому числі у вигляді біологічних добавок, оскільки характеризуються низькою токсичністю, ефективною та м'якою дією на людський організм. Підвищення вимог до якості фітопрепаратів потребує і нових підходів до аналізу, стандартизації та всебічного дослідження лікарських рослин. Перспективними для дослідження є лікарські рослини вітчизняної флори України, в тому числі Західного регіону України. Наукову і практичну цінність має залізняк колючий (*Phlomis pungens*), вид який є частиною безцінного генофонду природної флори Прикарпаття та південно-східної частини України. Залізняк колючий, *Phlomis pungens* Willd. (залізняк гострокінцевий, вербняк російський, козачий залізняк, зопник колючий), – це багаторічна трав'яниста лікарська рослина, родини губоцвітих (*Lamiaceae*), що росте на кам'янистих відслоненнях, схилах балок, серед чагарників в степовій зоні на півдні Лісостепу і Степу. Поширений в Криму, Болгарії, Туреччині, Кавказі, півдні Росії, України і Прикарпаття. Відомий також під назвами зопник колючий, заяча трава, гарячковий корінь[4].

Рослина містить фенольні сполуки (лютеолін, лютеолін-7-глікозид, апігенін, гесперидин, кверцетин, генкванін, галова та цикорієва кислоти), дитерпеноїди (фітол), іридоїди, фенолкарбонові кислоти і їх похідні (ферулова, корична, кавова, хінна і хлорогенова), ефірну олію, полісахариди – 6% (30 моносахаридів: арабіноза, галактоза, глюкоза, мальтоза, лактоза, сахароза, ксилоза), тритерпенові сполуки (1%), алкалоїди, стероїди, каротиноїди, вітаміни групи В, вітамін С, К, Е, мікроелементи, комплекс амінокислот. Відомо також, що насіння містить близько 28% ефірної олії, а корені багаті на